

Nr 872

Av herrar **Kollberg** och **Källenius**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 188, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.*

(Lika lydande med motion nr 724 i Första kammaren)

Ang. ändring i förordningen om allmän varuskatt såvitt avser förbearbetade byggnadsvaror

Utformningen av den allmänna varuskatten i fråga om förbearbetade byggnadsvaror medför en ojämn beskattning. Som bekant belastas icke den på byggnadsplatsen framställda produkten av varuskatt i annan mån än för det obearbetade materialet till den ringa del detta är skattepliktigt under det att den fabriksmässigt tillverkade varan drabbas av skatt, vilket i det senare fallet medför att även arbetslöner och råmaterial beskattas — oavsett om materialet i och för sig är skattepliktigt eller ej. Den fabriksmässiga tillverkningen omfattar betong och en mängd olika byggnadselement, vilket medfört ett avsevärt förbilligande av bostadsproduktionen. Skattebelastningen medför icke blott ett snedvridande av konkurrensförhållandena utan även en fördyring, som — med hittills gällande skattesats om 4 % — beräknats uppgå till cirka 1,5 % av byggnadskostnaderna för bostäder.

Stora ansträngningar göres inom byggnadsindustrien för att minska produktionskostnaderna. Rationaliseringsverksamheten stöds av ett omfattande forsknings- och utredningsarbete. Utvecklingen har gått och bör fortsättningsvis gå i den riktningen att arbetsoperationer, som utföres på arbetsplatserna, till allt större del överföres till fabriksstillverkning. Den allmänna varuskatten motverkar direkt detta rationaliseringsarbete. Den nu föreslagna höjningen av den allmänna varuskatten till 6 % förvärrar den nu föreliggande situationen.

De produkter, som med fördel tillverkas i fabriker, är följande:

Produkter av företrädesvis betong, såsom betong, bjälklag, pelare, balkar, tak, trappor, ytter- och innerväggar, balkonger, stödmurar, pålar, element till vägportar och andra mindre broar, kassuner och pontoner, samt

övriga byggnadsdelar, såsom kök, badrum, pannrum (»Hjärtat») samt ytter- och innerväggar av skiftande material.

En likformig belastning av varuskatt kan på förevarande område åstadkommas genom att beskattningen skjutes ett led tillbaka vad angår den fabriksmässiga tillverkningen av dessa produkter. Tillverkarna av sådana

produkter hänföres till konsumenter, vilka i följd härav har att erlagga skatt för sina inköp. Någon skatt skall därefter ej uttagas på de färdiga produkterna. Genom en sådan ordning uppnås, att den fabriksmässigt framställda varan kommer att belastas med lika stor varuskatt som den på byggnadsplatsen tillverkade. En lösning efter denna linje synes icke vara förenad med några tekniska eller administrativa komplikationer, eftersom antalet fabriker och tillverkare är begränsat.

En annan lösning av det skattetekniska problemet erbjuder den typ av schablon som gäller i fråga om trähus. En genomgång av några av de ovan nämnda produkterna visar att ett genomsnitt ger ett beskattningsvärde av 40 % av den eljest skattepliktiga omsättningen.

Under återopande av angivna skäl hemställdes i motionen II: 517 till 1960 års riksdag om ändring i varuskatteförordningen i fråga om fabriksmässigt förbearbetade byggnadsvaror. I motionen anvisades de två ovan alternativa utvägarna att komma till rätta med ifrågavarande spørsmål. Motionen vann emellertid icke riksdagens bifall, men bevillningsutskottet anförde i sitt utlåtande nr 62, att utvecklingen på förevarande område borde följas med vaksamhet.

Under återopande av det anförda hemställs,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i förordningen om allmän varuskatt, att skattebelastningen blir likformig för fabriksmässigt tillverkade förbearbetade byggnadsvaror och sådana varor som framställs på byggnadsplatserna samt att vederbörande utskott måtte utarbeta härför erforderlig författningstext.

Stockholm den 21 november 1961

Gustaf Kollberg

Sten Källenius

Nr 873

Av herrar **Hedin** och **Östlund**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 188, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.*

(Lika lydande med motion nr 723 i Första kammaren)

Stockholm den 21 november 1961

Carl Eric Hedin

Carl Östlund